

Rassenbericht Grasland 2011

December 2011

Colofon

Uitgever

Wageningen UR Livestock Research
Postbus 65, 8200 AB Lelystad
Telefoon 0320 - 238238
Fax 0320 - 238050
E-mail info.livestockresearch@wur.nl
Internet <http://www.livestockresearch.wur.nl>

Redactie

Communication Services

Copyright

© Wageningen UR Livestock Research, onderdeel van Stichting Dienst Landbouwkundig Onderzoek, 2011

Overname van de inhoud is toegestaan, mits met duidelijke bronvermelding.

Aansprakelijkheid

Wageningen UR Livestock Research aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen.

Wageningen UR Livestock Research en Central Veterinary Institute, beiden onderdeel van Stichting Dienst Landbouwkundig Onderzoek vormen samen met het Departement Dierwetenschappen van Wageningen University de Animal Sciences Group van Wageningen UR (University & Research centre).

Losse nummers zijn te verkrijgen via de website.

De certificering volgens ISO 9001 door DNV onderstreept ons kwaliteitsniveau. Op al onze onderzoeksopdrachten zijn de Algemene Voorwaarden van de Animal Sciences Group van toepassing. Deze zijn gedeponeerd bij de Arrondissementsrechtbank Zwolle.

Referaat

ISSN 1570 - 8616

Auteur

Jan Visscher

Titel

Rassenbericht Grasland 2011

Samenvatting

Rapportage van proefveldresultaten van het rassenonderzoek Engels raaigras in de periode 2003-2010

Trefwoorden

Engels raaigras, grasrassen, rassenonderzoek, landbouwkundige eigenschappen

Inleiding

Dit Rassenbericht Grasland 2011 bevat de nieuwste resultaten van het Cultuur- en Gebruikswaarde Onderzoek (CGO) van Engels raaigras. In het CGO worden rassen van voedergrassen en witte klaver getest op hun landbouwkundige waarde voor de veehouder. Bij goede resultaten komen de rassen op de Aanbevelende Rassenlijst. Voor grasland zijn vooral de eigenschappen standvastigheid, ziekteresistentie (zoals resistentie tegen kroonroest bij Engels raaigras), wintervastheid en drogestofopbrengst belangrijk. De eigenschappen worden beoordeeld op beweiding- en maaiproefvelden, waar de nieuwe rassen samen met de bestaande rassenlijstrassen worden uitgezaaid en onderzocht.

Resultaten

Weergegeven zijn de proefveldresultaten van het CGO voor Engels raaigras laat en middentijds doorschietend van de afgelopen jaren. Voor de meeste eigenschappen en de opbrengsten hebben de gegevens betrekking op het gemiddelde van de resultaten verkregen in de periode 2003 t/m 2010. Vermeld zijn de rassenlijstrassen, op volgorde en rubricering van de Aanbevelende Rassenlijst Veehouderij 2012 en de rassen in onderzoek van de uitzaaijaren 2007 en 2008. De rassen van 2007 zijn reeds beoordeeld voor opname op de Rassenlijst 2012. In dit Rassenbericht Grasland 2011 staan van Engels raaigras de **nieuwe, aanbevolen rassen van Rassenlijst 2012** vermeld met hun waarderingscijfers. De opname is gebaseerd op het advies en het persbericht van de Commissie Samenstelling Aanbevelende Rassenlijst (CSAR). Voor opname is ook inschrijving in het Nederlands Rassenregister en/of EU-verkeerstoelating nodig. De rassen van 2008 worden volgend jaar beoordeeld, omdat het onderzoek nog niet is afgerond. Voor de overige (gras)soorten die in de Aanbevelende Rassenlijst staan vermeld, is de laatste jaren geen CGO meer uitgevoerd en zijn geen nieuwe gegevens verkregen. Voor meer informatie over grassoorten, graslandmengsels en raseigenschappen wordt verwezen naar de Aanbevelende Rassenlijst Veehouderij 2012. Ook de raseigenschappen en rubricering van de rassenlijstrassen van de andere grassoorten en typen (Engels raaigras vroeg doorschietend, gekruist raaigras, Italiaans raaigras, timothee, beemdlangbloem) en van witte klaver staan hierin vermeld.

Toelichting op de tabellen

Het jaartal achter de rasnaam geeft het eerste jaar van uitzaai en onderzoek aan.

() betekent: gegevens zijn gebaseerd op weinig waarnemingen.

- betekent: geen of onvoldoende waarnemingen.

Een hoog cijfer betekent een gunstige waardering van de betrokken eigenschap.

De drogestofopbrengst is per soort of type weergegeven in verhoudingsgetallen. Deze zijn gebaseerd op het gemiddelde van de A- en N-rassen van de desbetreffende soort of het type van de Aanbevelende Rassenlijst 2011. Naast de gemiddelde totale jaaropbrengst is ook de opbrengst van de eerste snede vermeld. Bij Engels raaigras laat en middentijds doorschietend wordt ook een gewogen gemiddelde gegeven. In dit gemiddelde is de opbrengst (in kg) van de beweidingproeven drie keer zo zwaar gerekend dan de opbrengst van de maaiproeven. Bij 100 = ... ton ds / ha is het opbrengstniveau van de rassenproeven vermeld.

De waarderingscijfers en opbrengstgegevens zijn alleen binnen de soort of het type direct vergelijkbaar.

Door verschillen in beproevingsperiode, -omvang en -methode kunnen gegevens niet zondermeer gebruikt worden voor een directe onderlinge vergelijking van typen en soorten.

Afkortingen van namen van kwekers of houders/aanvragers kwekersrecht en vertegenwoordigers (Kw/V).

AFBI : Agri- Food and Bioscience Institute, Belfast, Noord Ierland

Bar : Barenbrug Holland B.V., Oosterhout (Gld.)

Car : Carneau S.A., Orchies, Frankrijk

DLF : DLF-Trifolium A/S, Dansk Planteforaedling, Store Heddinge, Denemarken

Euro : Euro Grass Breeding GmbH & Co KG, Gennep

ILVO : ILVO, Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek, Afdeling Plant, Melle, België

Inno : Innoseeds B.V., Kapelle

Joo : Joordens Zaden, B.V., Kessel

Lim : Limagrain Nederland B.V., Rilland

R2n : RAGT 2n, Rodez, Frankrijk

VDS : Vandijke Semo BV, Scheemda

ENGELS RAAIGRAS LAAT DOORSCHIETEND
Overzicht van de raseigenschappen

	Rubr. RL 2012/ Jaar onderzoek	Kweker / ver- tegenwoordiger	Gemiddelde doorschietdatum	Standvastigheid	Wintervastheid	Resistentie tegen kroonroest	Drogestofopbrengst in verhoudingsgetallen			
							1	2	3	4
Rassenlijstrassen										
<i>Diploïde rassen</i>										
Romark	A	Inno	3-6	8.0	7.1	7.6	99	103	100	102
Burlina 1	A	Inno	3-6	8.0	7.0	7.6	99	101	102	101
Jalinas	A	Inno	3-6	8.1	6.8	7.6	103	100	101	100
Candore	A	Car/Lim	4-6	8.3	7.1	8.2	96	99	100	100
Asturion	A	Inno	4-6	8.1	6.9	7.9	101	99	100	99
Tomaso	A	Euro	3-6	8.3	7.2	7.4	101	99	100	100
Bakuri 1	A	Inno	6-6	8.1	7.5	8.4	96	97	100	98
Astorga	A	Euro	4-6	8.2	6.8	8.4	92	99	99	99
Tornado	B	Euro	4-6	8.3	7.3	7.3	97	100	100	100
Candia	B	Car/Euro	3-6	8.3	7.0	7.6	98	99	98	99
Cadans	B	Inno	8-6	8.0	7.4	8.1	92	96	97	96
Humbi 1	N	DLF/Inno	5-6	7.8	7.2	8.2	98	102	99	101
Bovini	N	DLF/Inno	6-6	8.0	6.9	7.7	99	101	103	102
Zenital	N	R2n/Joo	4-6	8.2	7.0	8.4	96	101	100	100
<i>Tetraploïde rassen</i>										
Polim	A	Inno	3-6	7.7	7.6	8.6	108	100	101	101
Barpasto	A	Bar	3-6	8.1	7.9	8.4	105	100	99	100
Alcander	A	DLF/Lim	4-6	7.9	7.5	9.0	101	98	101	99
Como	A	Euro	7-6	7.5	7.4	8.2	99	100	102	100
Barmaxima	A	Bar	4-6	7.9	7.7	7.4	100	101	99	100
Bocage	A	Car/Inno	4-6	8.1	7.7	9.2	100	96	97	96
Herbal	A	R2n/Joo	5-6	7.8	7.3	8.1	98	98	99	98
Barsaxo	B	Bar	4-6	8.3	7.6	8.1	99	97	96	97
Cabriolet	B	Car/Inno	7-6	7.6	7.0	8.9	97	96	96	96
Altius	B	Lim	6-6	8.1	7.7	7.7	97	97	96	97
Fornido	B	Euro	4-6	7.6	6.8	8.3	97	94	101	96
Barsintra	B	Bar	9-6	7.9	7.7	9.0	94	92	98	94
Rivaldo	N	Euro	3-6	8.1	7.5	8.8	103	101	102	101
Meltador	N	ILVO/Bar	6-6	8.2	7.3	8.8	104	102	100	102
Meracoli	N	ILVO/Bar	4-6	7.9	7.6	8.8	105	103	98	101

Vervolg ENGELS RAAIGRAS LAAT DOORSCHIETEND
Overzicht van de raseigenschappen

	Rubr. RL 2012 / Jaar onderzoek	Kweker / ver- tegenwoordiger	Gemiddelde doorschietdatum	Standvastigheid	Wintervastheid	Resistentie tegen kroonroest	Drogestofopbrengst in verhoudingsgetallen			
							1	2	3	4
Rassen in onderzoek										
<i>Diploïde rassen</i>										
Barflip	2007	Bar	8-6	8.0	6.8	8.4	88	100	103	101
Permento	2007	Euro	4-6	8.2	7.4	8.5	92	97	99	98
Mariano	2007	Euro	4-6	8.2	7.0	7.9	97	99	99	99
Tiesto	2007	DLF/Lim	6-6	8.0	6.9	8.0	88	97	98	97
INLP 255	2007	DLF/Inno	9-6	7.9	6.9	8.4	90	97	98	97
LPD 8457	2007	DLF/Lim	3-6	8.2	7.0	8.3	94	97	98	97
Carambole	2007	Car/Lim	6-6	8.2	6.5	8.9	89	97	97	97
8LP 2754	2008	Bar	29-5	8.0	7.1	8.2	103	98	101	98
ILVO 081994	2008	ILVO/Bar	4-6	8.5	7.1	8.2	98	99	101	100
ILVO 081993	2008	ILVO/Bar	4-6	8.5	7.0	8.1	96	98	101	99
Bartombo (8LPD 126)	2008	Bar	11-6	8.3	7.2	7.6	98	101	104	102
ILVO 081989	2008	ILVO/Bar	5-6	8.4	6.8	7.8	94	99	102	100
Barimero (8LPD 116)	2008	Bar	6-6	8.4	7.2	8.0	103	103	105	104
Choro	2008	Euro	4-6	8.1	6.9	7.9	92	95	97	95
Isobar	2008	Euro	16-6	8.0	6.7	8.6	83	99	101	99
Sopran	2008	Euro	6-6	8.3	7.1	7.3	90	95	100	96
Nagoya (LPD 266)	2008	DLF/Lim	6-6	8.0	6.4	8.5	91	96	99	97
Berwick (DP 10-265)	2008	DLF/Inno	5-6	8.0	6.1	8.5	83	93	97	94
Canaro	2008	Car/Lim	5-6	7.8	6.3	9.1	88	97	95	97
<i>Tetraploïde rassen</i>										
Barrator	2007	Bar	5-6	8.0	7.6	8.2	107	99	103	100
Grazianne (INLP 456)	2007	DLF/Lim	4-6	7.7	7.3	8.2	104	100	102	101
Dromara	2008	AFBI/Bar	3-6	8.2	7.7	9.3	107	103	106	104
8LPT 206	2008	Bar	4-6	8.1	7.7	8.3	101	100	102	101
Estrada	2008	Euro	8-6	8.1	7.6	9.0	101	102	103	102
100 = ton ds/ha							4.1	12.2	13.1	12.5

ENGELS RAAIGRAS MIDENTIJD
Overzicht van de raseigenschappen

	Rubr. RL 2012/ Jaar onderzoek	Kweker / ver- tegenwoordiger	Gemiddelde doorschietdatum 1	Standvastigheid 2	Wintervastheid 3	Resistentie tegen kroonroest 4	Drogestofopbr. in verh.get.			
							eerste snede 5	jaargem. beweid. proefvelden 6	jaargemiddelde maaiproefvelden 7	gewogen jaargemiddelde 8
Rassenlijstrassen										
Diploïde rassen										
Arsenal	A	Euro	23-5	8.2	7.0	8.0	102	103	103	103
Abosan 1	A	Inno	30-5	8.3	7.2	8.7	96	101	104	102
Calvano 1	A	Inno	24-5	8.1	6.8	7.3	105	105	102	104
Toronto	A	Euro	24-5	8.1	7.1	7.8	106	102	103	102
Rodrigo	A	Euro	25-5	8.2	7.0	7.5	102	103	101	103
Option	A	Inno	26-5	8.1	7.0	8.6	98	100	100	100
Domiatti 1	A	Inno	29-5	7.9	6.7	8.6	97	100	100	100
Chicago	A	Euro	23-5	8.6	7.0	7.7	97	101	100	101
Frisian 1	B	Inno	24-5	7.8	6.7	8.3	102	99	102	100
Orantas	B	Inno	24-5	8.0	7.0	7.8	100	100	100	100
Sibasa	B	Inno	25-5	8.0	6.9	8.3	99	99	100	99
Gasata 1	B	Inno	1-6	8.1	7.0	8.2	92	98	101	99
Honroso	B	Euro	29-5	8.3	7.1	7.9	89	101	98	100
Barata	B	Bar	23-5	7.8	7.0	7.6	101	99	100	99
Alvaro	B	Euro	26-5	8.1	7.0	7.8	97	99	99	99
Mateon 1	B	Inno	2-6	8.2	7.1	7.8	85	99	98	99
Laguna	B	Lim	26-5	7.9	7.1	7.7	95	98	99	98
Denver	B	Lim	30-5	8.1	7.0	7.5	93	98	98	98
Maestro	B	Lim	31-5	8.1	6.7	8.2	87	97	97	97
<i>Nieuw in Rassenlijst 2012</i>										
Massimo	N	DLF/Lim	26-5	8.0	6.6	8.1	96	104	101	103
Tetraploïde rassen										
Maurizio	A	Euro	24-5	8.2	7.6	8.8	107	102	101	102
Trivos	A	Euro	25-5	7.7	6.8	8.9	102	99	102	100
Pomposo	A	Euro	25-5	7.9	7.5	8.6	99	100	100	100
Channi 1	A	DLF/Inno	30-5	7.5	7.6	9.1	98	99	98	99
Catabi 1	A	DLF/Inno	27-5	7.4	7.4	8.5	104	98	99	98
Charlene	A	DLF/Lim	25-5	7.9	7.1	8.9	96	96	101	98
Roy	A	ILVO/Lim	25-5	8.1	7.2	7.9	101	98	99	98
Cantalou	A	Car/Inno	25-5	7.7	7.5	8.7	100	97	97	97
Turmalin	B	DLF/Lim	30-5	8.2	7.6	8.6	95	98	97	97
Barelan	B	Bar	1-6	8.1	7.6	8.9	92	97	97	97
Modane	B	Lim	31-5	8.2	7.6	8.2	94	98	94	97
Barnauta	B	Bar	28-5	8.0	7.8	8.0	99	96	98	97
Elgon	B	Lim	1-6	7.7	7.5	7.9	93	97	96	97
Besser	N	DLF/Inno	25-5	7.9	7.5	8.5	105	101	100	101
Hurricane	N	Car/Lim	30-5	8.0	7.2	8.9	101	101	98	100
Novello	N	DLF/Lim	2-6	8.1	7.4	8.8	94	101	101	101
Ovambo 1	N	DLF/Inno	27-5	8.0	7.6	8.7	103	99	100	99
Aventino	N	Euro	23-5	7.9	7.5	8.6	105	100	99	100
<i>Nieuw in Rassenlijst 2012</i>										
Diwan (INLP 5803T)	N	DLF/Inno	28-5	7.8	7.6	8.8	107	105	102	104
Binario	N	Euro	23-5	8.1	7.9	9.0	103	101	102	101
Melverde (ILVO071844)	N	ILVO/Bar	24-5	8.1	7.2	9.3	96	101	101	101

Vervolg ENGELS RAAIGRAS MIDENTIJD
Overzicht van de raseigenschappen

	Rubr. RL 2012 / Jaar onderzoek	Kweker / ver- tegenwoordiger	Gemiddelde doorschietdatum	Standvastigheid	Wintervastheid	Resistentie tegen kroonroest	Drogestofopbrengst in verhoudingsgetallen			
							1	2	3	4
Rassen in onderzoek										
<i>Diploïde rassen</i>										
Barmotta	2007	Bar	25-5	8.0	6.6	8.2	100	100	100	100
7 LPD 105	2007	Bar	28-5	8.2	7.2	8.2	99	98	99	98
Rosetta (7PVC 156)	2007	Bar	20-5	8.1	6.5	9.0	105	102	104	102
ILVO 071854	2007	ILVO/Bar	20-5	8.3	6.6	9.2	102	98	100	98
Trenio	2007	Euro	23-5	8.3	6.9	8.4	98	101	102	101
Viaggio	2007	Euro	19-5	8.1	7.2	8.2	99	95	98	96
RGAS646	2007	R2n/Joo	31-5	8.3	6.5	8.9	88	97	98	98
RGAS773	2007	R2n/Joo	28-5	8.1	6.7	9.1	100	100	100	100
Salvatori (LPD 254)	2007	DLF/Lim	30-5	8.4	6.9	8.3	95	100	100	100
Borsato (INLP 253)	2007	DLF/Inno	30-5	8.1	6.9	8.4	100	99	101	100
LPD 8345	2007	DLF/Lim	2-6	8.3	6.9	8.3	90	95	96	96
Kaiman (ZLp 02-423)	2008	Euro	31-5	7.9	6.9	8.3	93	102	104	103
Browser (DP 10-251)	2008	DLF/Inno	25-5	7.9	6.8	8.1	100	98	101	99
Newham (DP 10-252)	2008	DLF/Inno	28-5	8.1	6.6	8.1	99	100	102	100
Bantou (LPD 02-3260)	2008	DLF/Lim	28-5	7.9	6.9	8.8	93	97	98	98
DP 10-264	2008	DLF/Inno	1-6	8.3	6.9	7.8	90	97	103	98
Carvalis (DI 108)	2008	Car/VDS	28-5	8.0	6.6	9.0	99	102	95	100
Solenal (RGAS 682)	2008	R2n/Joo	31-5	8.4	6.4	8.9	84	92	96	94
<i>Tetraploïde rassen</i>										
INLP 453	2007	DLF/Inno	1-6	8.0	7.6	8.7	91	98	98	98
Astonhockey (LPF06273)	2007	Euro	28-5	7.3	7.3	7.7	96	95	97	96
Barotra (8LPT 203)	2008	Bar	2-6	8.2	7.8	8.5	95	102	102	102
8LPT 201	2008	Bar	29-5	8.2	7.8	8.9	100	103	105	104
Euralio (ZLp 99-261)	2008	Euro	30-5	7.1	7.3	9.1	92	100	93	98
Pensel (LPT 5871)	2008	DLF/Lim	29-5	7.1	7.7	8.6	110	102	97	101
Birtley (DP 10-463)	2008	DLF/Inno	29-5	7.5	7.6	8.9	103	102	95	100
Activa (TP 107)	2008	Car/VDS	22-5	7.7	7.6	9.1	103	102	98	101
100 = ton ds/ha							4.7	12.4	13.4	12.6